ŠTUDIJSKA BIBLIOTEKA

LJUBLJANA

Št. 148 Poštnina poračunjena (C. C. con la posta) Izšel v petek, 22. junija. 1928. - Leto VI. Posamezna številka 30 cent. Letnik LIII

EDINOST

List izhaja vsaki dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 22.—, pol leta L 38.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Posamezne številke 30 st. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone (58 mm): za trgovske in obrtne oglase L 1.—, za osmrtnice, zahvale, poslana, vabila L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.—, Oglasi na prvi strani L 2.—

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost». Podurednštvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Krvoprelitje v beograjski skupščini

Vest o tragičnih dogodkih, ki so se odigrali v sredo v jugoslovenski narodni skupščini, je učinkovala kakor strela ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v inozemstvu, kajti morilni izpad poslanca Puniše Račića ima v zgodovini parlamentarnega življenja komaj kak primer, ki bi se mu mogel postaviti ob stran: dva poslanca na mestu mrtva, trije težko ranjeni in preneseni v bolnico, med njimi voditelj hrvatske seljačke stranke Stjepan Radić — to je krvava bilanca one usodne seje.

Vsi dobromisleči ljudje negleda na politično ali strankarsko prepričanje se bodo strnili v enodušno obsojanje tega zločina in more se z zadovoljstvom ugotoviti, da je dala prvi in najlepši zgled v tem pogledu sama jugoslovenska skupščina, dalje in predvsem tudi kralj in državna vlada ter končno ogromna večina prebivalstva sosedne države, ki so se strnili vsi v enodušno fronto zgražanja in obsojanja nečloveškega dejanja na eni in sočutja za nesrečne žrtve na drugi strani. Te poslednje bodo pokopane na državne stroške in njihove družine bodo deležne primerne odškodnine iz državne blagajne.

Čustvu človekoljubja in spoštovanja pred smrtjo bo tako zadoščeno na viden način in že v tem dejstvu je dovoljeno videti razveseljiv znak in dokaz, da imamo pred seboj — kljub pozornici prizora — vendar le samo dejanje posameznika in pa še jamstvo, da bo znala mlada sosedna država z uspehom premagati tudi ta kritični hip v svoji povojni zgodovini ter odvrniti vse, kar bi moglo kvarno vplivati bodisi na konsolidacijo v notranjosti države bodisi na njene odnošaje s sosednimi državami.

S tem hočemo reči, da se je treba varovati pri presojanju čisto politične strani tega besnega čina vsake prenagljene sodbe v smeri katastrofične črnogledno-sti. Predvsem pa bi ne bile na mestu kake splošne obdolžitve ali splošne obsodbe na to ali ono stran glede krivde. Kljub temu, da so padli streli sredi skrajne razjarjenosti večinskih in opozicijskih strank ter ob času neizprosne obstrukcije teh poslednjih, ponavljamo, da gre v bistvu le za individualen čin, za katerega se ne more delati odgovorna ne radikalska stranka kot taka niti ne demokratsko-seljačka opozicija radi svoje obstrukcije, temveč edino poslanec, ki je streljal, in okoliščine, v katerih je streljal.

V tem prepričanju nas potrjuje predvsem dejstvo, da je morilec Črnogorec. Prav gotovo ni nikak slučaj, da je streljal ravno Črnogorec in ne kak Srbijanec iz Šumadije, Bošnjak, Ličanin ali Bokelj itd. S tem cikamo na tradicionalno privzgojeni značaj Črnogorcev. Za onega, ki ta črnogorski značaj pozna, je jasno, da je treba ravno v njem iskati — ne sicer opravičila — pač pa psihološko razlago dogodka. Ta črnogorski značaj je plod večstoletne zgodovine tega dela jugoslovenskega naroda in posebnih družabnih običajev, ki so se gojili med Črnogorci. V pojasnilo tega, kar hočemo reči, naj omenimo zanimivo dejstvo, da pri Črnogorcih pristnega kova — in za take hočejo veljati glede nekaterih običajev vsi brez ozira na stopnjo izobrazbe — ni takoimenovanih tožb radi razžaljenja časti. Vsak smatra namreč za svojo socialno dolžnost, da «brani sam svojo čast» brez ozira na posledice. In če tega ne stori, se izpostavlja kazni nekakega družabnega obglavljenja, ki je najobčutnejša kazen. Posledica takih razmer in običajev je ta, da so osebne žalitve med Črnogorci vseh slojev skrajno redke, a ko se dogodijo, zapoje navadno revolver, ker je žaljeni sicer brez — časti!

Sedaj pa predstavimo si takega Črnogorca v vrvežu poslanske zbornice, in to v času obstrukcije opozicije, ko letijo tja in sem najrazličnejše psovke vseh stopenj, kar jih je zmožen parlamentarni slovar, ko se od vprašani splošne važnosti prehaja mehanično na osebnosti najnižje vrste, kot nas uči zgodovina vseh obstrukcij! V tej gneči in drenju, v tem zabavljanju in medsebojnem brezobzirnem očitanju in psovanju pride pristen Črnogorec stokrat v položaj, da mu zleti roka pod silo podedovanih navad na ročaj revolverja ter da kot suženj prirojenega običaja izvrši tudi v parlamentu čin, ki bi ga mehanično izvršil prav tako v vsakem drugem kraju v podobnem položaju!

Kljub vsem ostalim okoliščinam, ki so spremljale zločinski poboj v beograjski skupščini, je treba iskati njegov najgloblji vzrok v zgoraj navedenih dejstvih. In to je treba naglasiti s tem večjim poudarkom, ker zapeljujejo zamotani notranjepolitični položaj in pa zunanjepolitične težkoče sosedne Jugoslavije k najkatastrofističnejšim prerokovanjem in predvidevanjem glede posledic krvavega dogodka v skupščini, in to na podlagi neutemeljenega pospoševanja dejanja, ki predstavlja v bistvu le individualen zločin.

Kot že rečeno, se je ogromna večina jugoslovenskega naroda postavila v presojanju zadnjih dogodkov po zdravem nagonu na popolnoma pravilno stališče in je pokazala s tem visoko stopnjo politične zrelosti in hladnokrvnosti, ki bi je ne mogli skvariti nikaki nepremišljeni koraki impulzivnih elementov, ker so v manjšini. V tem je, da ponovimo, sigurno jamstvo, da bo prebila sosedna Jugoslavija tudi to mučno krizo brez vsakih resnejših stresljajev. To tem prej, ker se morajo zavedati vsa tri plemena, ki v njej živijo, da bi vsako drugačno usmerjenje duhov ne bilo naperjeno le proti temeljnim interesom njihove države, temveč tudi proti interesom miru.

Po krvavem dogodku v narodni skupščini

Žalni sprevod pokojnih poslancev po beograjskih ulicah

Stanje ranjenih poslancev

Poslanski klub KDK bo zapustil skupščino?

BEOGRAD, 21. Danes dopoldne so posetili poslanci KDK ranjence v bolnišnici, da se informirajo o njihovem stanju. Zdravstveno stanje Stjepana Radića se je tekom današnjega dne precej izboljšalo. Vročica je prenehala. Radić se počuti razmeroma dobro. Vse bolj resno je stanje dr. Pernarja. Njegova rana je zelo nevarna in tudi vročina še ni padla, vendar pa se njegovo stanje tekom dneva ni poslabšalo. Poslanec Grandja ima hude bolečine, ker mu je kost na roki zdrobljena. Njegovo stanje ni nevarno.

Poslanskemu klubu KDK so izrazili sožalje radi krvavih dogodkov v narodni skupščini vsi parlamentarni klubi. Posebno iskreno je bilo sožalje muslimanskega poslanskega kluba, ki ostro obsoja zločin. Vodstvo KDK je prejelo doslej iz vse države okrog 400 sožalnih brzojavk.

V današnjih dopoldanskih listih objavlja klub Črnogorcev izjavo, v kateri naglaša, da so bili Črni gori vsiljeni poslanci, ki niso bili nikdar pravi Črnogorci in ki jih narod nikdar ne bi izvolil po svoji svobodni volji. Eden takih poslancev je tudi Puniša Račić, ki je glasom te izjave čisto navaden razbojnik in kateremu črnogorski narod ne bi nikdar poveril mandat, da ga zastopa v narodni skupščini.

DUNAJ, 21. Iz Beograda je došla vest, da je poslanski klub kmetsko-demokratske koalicije sklenil, da zapusti narodno skupščino, dokler se ta ne razpusti in se ne razpišejo nove volitve. Kmetsko-demokratska koalicija bo pretrgala vsako vez s sedanjo Vukićevićevo vlado. V njenih krogih se pričakuje ostavka vlade.

Trupli obeh žrtev

prepeljani v Zagreb

BEOGRAD, 21. Danes popoldne ob 16.30 se je vršil svečan sprevod trupel pokojnih poslancev Pavla Radića in dr. Basaričeka, ki sta ležala na mrtvaškem odru v kapeli državne bolnice na Vračaru. Že ob 16. uri se je pričelo zbirati občinstvo v Višegradski ulici, ki vodi proti bolnici. Ob 17.30 je prišel k pogrebu beograjski škof dr. Rodić z asistenco 14 duhovnikov. Polagoma so se zbrali poslanci vseh parlamentarnih klubov.

Ob 17. uri se je pričel pomikati sprevod proti kolodvoru. Na čelu sprevoda so nosili dve blazini z odlikovanji pokojnikov. Sledilo je mnogo vencev raznih poslanskih klubov in občin in nato mladina. Takoj za mladino sta bila vozova s trupli in rodbini pokojnikov, gospe Pavla Radića in dr. Basaričeka z otroci. Za njimi so sledili poslanci in zastopniki vlade ministri Grol, dr. Spaho, Popović, Marković in Andrić. Sprevoda se je udeležilo okrog 2000 oseb. Ob obeh straneh ceste je tvorilo občinstvo gost špalir vse do kolodvora. Na kolodvoru so poslanci KDK odnesli krsti v železniški voz. Vlak je odšel iz Beograda ob 23. uri. Govora ni bilo nobenega.

Pavle Radić in dr. Basariček

žrtvi predvčerajšnjega incidenta v narodni skupščini

BEOGRAD, 21. Trupli obeh pokojnih poslancev sta bili izpostavljeni v Beogradu, kjer ostaneta še danes. Jutri pa bosta prepeljani v Zagreb, kjer bosta v soboto na državne stroške svečano pokopani.

Pokojni poslanec Pavle Radić je bil rojen na novega leta dan 1880. Študiral je gimnazijo v Zagrebu in nato trgovsko visoko šolo v Pragi. Poučeval je kasneje dve leti trgovinske vede v Pragi, kjer je stopil nato v gospodarsko prakso. Vojno je preživel v Slunju, kjer je organiziral tamkajšnjo «Gospodarsko zadrugo».

V Hrvatski seljački stranki se je Pavle Radić kot gospodarstvenik uveljavljal predvsem kot organizator zadružnega gospodarskega življenja na selu. Pavle Radić zapušča ženo in sedem otrok.

Druga žrtev včerajšnjega incidenta v narodni skupščini je poslanec dr. Gjuro Basariček, rojen 1884. v Zagrebu. V svojem 24. letu je promoviral doktorjem prava in nato stopil v sodno službo in se v zasebnem življenju posvetil karitativnemu delu. Ob času ujedinjenja je bil član Narodnega vijeća v Zagrebu. Nato pa je nastopil v Hrvatski seljaški stranki med njenimi prvimi poslanci. Dr. Basariček zapušča ženo-vdovo in hčerko.

Neredi v Zagrebu

Pogreb obeh pokojnih poslancev se bo vršil na stroške zagrebške občine?

ZAGREB, 21. Danes se je vršila konferenca zastopnikov političnih skupin v zagrebškem občinskem svetu. Na konferenci so sklenili, da se bo jutri vršila seja vsega občinskega sveta v znak protesta. Občinska uprava namerava na svoje stroške pokopati oba pokojna poslanca in jima je odkazala častno grobnico na zagrebškem pokopališču. Nadalje je bilo na konferenci sklenjeno, da bo zagrebška občina podpirala rodbini obeh pokojnikov. Občinski svet bo polnoštevilno prisostvoval pogrebu.

Danes se je vršila seja vseh akademskih klubov na zagrebškem vseučilišču v znak protesta proti beograjskim dogodkom. Na seji so vseučiliščniki odobrili resolucijo, v kateri obsojajo incident v skupščini.

V zagrebških predmestjih je policija danes zaplenila velike količine komunističnih letakov, ki so polni žalitev proti kralju in državi. Kot izgleda izrabljajo komunisti poslednje dogodke v svoje namene, da bi kratili mir in red, ki sta državi toliko potrebna.

Na zagrebških ulicah je bilo v večernih urah zbrano ogromno število ljudi. Ob 21.30 so se pričele demonstracije. Po vsem mestu je zavladal nered, tako da ni mogoče ugotoviti njegovega obsega. Niti policija ni do sedaj obveščena o vseh dogodkih. Po mestu se čujejo streli iz pušk, žvižganje, vpitje itd. Kolikor smo mogli doznati je bilo doslej demoliranih nad 10 podjetij. Kavarna «Korzo» je popolnoma razdejana. Podrobnosti o demonstracijah doslej še ni. Redarstvo še ni izdalo nikakega zadevnega poročila. Izvedeli smo, da so demonstracije zahtevale dve človeški žrtvi. 43 ljudi je bilo ranjenih, 180 aretiranih.

Izpovedi Puniše Račića

pred preiskovalnim sodnikom

BEOGRAD, 21. Proti Puniši Račiću se je takoj uvedla sodnijska preiskava. Preiskovalni sodnik ga je zasliševal tri ure. Puniša Račić je izjavil, da so ga hrvatski poslanci napadali in do skrajnosti užalili. Žaljenje njegove časti pa je prišlo včeraj do vrhunca in tako je kot Črnogorec moral dobiti zadoščenja.

Ko je videl, da mu predsednik ne dovoli, da bi se javno branil pred napadalci je sklenil, da si sam zadosti. Ko je sprožil prvi strel proti dr. Pernarju, ki ga je še najbolj žalil, je izgubil razsodnost in je sprožil še ostale štiri strele kar na slepo, ne da bi vedel, kaj dela.

«Iz skupščine,» je nadaljeval Račić, «sem odšel k nekemu svojemu prijatelju, da se ž njim nekaj ur v miru porazgovorim in da napišem nekaj pisem svoji rodbini, svojim prijateljem in svojim volilcem. Nisem imel nikakega namena, da bi pobegnil.»

V resnici je Puniša Račić napisal več pisem svojim sorodnikom ter svojim osebnim in političnim prijateljem. Pripravil je tudi proglas na svoje volilce. Ta proglas so priobčili današnji jutranji listi. V tem proglasu pravi Račić, da so mu bili vedno pri srcu interesi njegovih volilcev, za katere je žrtvoval svoje imetje in svojo osebo. Kot Srba iz Črne gore so ga užalili in teh žalitev ni mogel prenašati. Ob koncu proglasa se zahvaljuje svojim volilcem za izkazano mu zaupanje in obžaluje, da v bodoče ne bo več mogel delovati za dobrobit domovine in kralja.

Podrobnosti o dogodkih

v narodni skupščini

BEOGRAD, 21. Včerajšnja seja Narodne skupščine se je pričela kakor prešnje precej razburljivo, vendar pa v splošnem nihče ni pričakoval niti mogel misliti, da bi se končala tako tragično, kakor se je. Seja se je pričela ob 9.40 dopoldne. Po prečitanju zapisnika se debata o zapisniku, v katero so je razvila, kakor običajno, dalša debata o zapisniku, v katero so posegli poslanci Pucelj, Kosanović, Pribičević in Maštrović. Radi ostrega spopada med poslanci večine in opozicije ter velikega hrupa, ki je pri tem nastal, je bil predsednik prisiljen, prekiniti sejo. Med odmorom se je prepir nadaljeval in, ko je predsednik spet otvoril sejo, se je prepir le še z večjo silo razvnel.

Puniša Račić je nato vstal in pričel iz svoje klopi govoriti. češ, da ga vedenje opozicije revoltira.

Dr. Pernar: «To je predrznost! Nedostojno je, da tako govorite.»

Puniša Račić: «Tukaj pred vsemi vam povem, da naši interesi niso bili niti takrat, ko so pokale puške in topovi, tako v nevarnosti, kakor so sedaj.»

Poslanci DKD so proti tem besedam protestirali in zahtevali od predsednika, naj pozove govornika k redu. Predsednik tega ni storil, nakar je Puniša Račić nadaljeval: «Po svoji nacionalni in patriotični zavesti tukaj pred vso Narodno skupščino odkrito izjavljam, da znam uporabiti tudi drugo orožje, kadar je treba zaščititi naše interese.»

Proti tem grožnjam, ki pa vendarle niso dale niti slutiti, s kakšnimi nameni se bavi govornik, je vsa opozicija protestirala. Svetozar Pribićević je vstal v svoji klopi in zaklical. «Tudi v Londonu bodo slišali, da nam tu grozite z orožjem.» Puniša Račić je nadaljeval svoj govor.

Posl. dr. Pernar: «Molči, ti si oplačkal bege.»

Puniša Račić je na te besede zapustil svoje mesto med klopmi vladne večine ter skočil na govorniški oder pred ministrsko klopjo in zaklical predsedniku: «Predsednik, kaznujte ga! Če ga ne bodete vi, ga bom jaz.»

V naslednjem hipu je odjeknil v dvorani strel in poslanec dr. Pernar se je, zadet v prsi, zgrudil med klopmi. Krogla mu je prodrla levo stran prsi.

V dvorani je nastala nepopisna panika. Poslanci vladne večine so drli proti izhodu, kjer je nastala prava gneča, a tudi galerije se je polastila panika. Medtem je Puniša Račić stopil v ospredje govorniškega odra, se naslonil na ograji ter nameril samokres na Stepana Radića, okoli katerega se je v hipu zbralo več poslancev KDKH, da ga zaščitijo. Poslanec Ivan Grandja je, videč, da meri Puniša Račić na voditelja opozicije, skočil pred Radića in ga zakril z lastnim telesom. — Ta hip je počil drugi strel, ki je zadel Grandjo v levo roko in mu zdrobil kost.

Stepan Radić je skušal prestreči ranjenega Grandjo, v tem pa je počil tudi že tretji strel, ki je zadel Stepana Radića samega v trebuh. Smrtno bled se je Stepan Radić prijel za trebuh, klecnil na kolena, a se v naslednjem hipu zopet dvignil in napravil par korakov proti izhodu. Okrog njega stoječi poslanci KDK so ga še komaj prestregli, da se ni zgrudil na tla. Radić jim je s težko muko rekel: «Težko sem ranjen! Ubili me je!» Nato je nezavesten omahnil v naročje poslancev.

Ko je zagledal poslanca Svetozarja Pribičevića, se je zopet sklonil na leseno ograjo govorniškega odra in pomeril nanj. Poslanec dr. Gjuro Basariček, ki je to opazil, je skočil naprej, da obvaruje Pribičevića. Zadet v vrat in levo stran prsi, je padel dr. Basariček na kolena, se nato zopet dvignil, napravil dva koraka naprej in se, oblit s krvjo, zgrudil pred stenografsko mizo brez glasu na tla.

Zadnja žrtev razburjenega Račića je postal posl. Pavle Račić. Stal je v četrti klopi poleg posl. dr. Krizmana. Z besedami: «Tudi tebe iščem!» je sprožil Puniša Račić zadnji strel proti njemu. — Krogla je zadela Pavla Radića 2 cm pod prsno bradavico v levo stran prsi. Smrtno ranjen je napravil Pavle Radić par korakov in se nato med klopmi oblit s krvjo zgrudil nezavesten.

Ranjencem je takoj priskočilo na pomoč več zdravnikov poslancev toda dr. Basariček je medtem že izdihnil. Glede Pavla Radića so zdravniki sicer ugotovili, da je še pri življenju. Med prevozom v bolnišnico je umrl tudi on. Tudi rano Stjepana Radića so zdravniki označili za smrtnonevarno. — Radić je bil z ministrskim avtomobilom nemudoma odpeljan v bolnišnico slediti so mu morali ostali štirje z rešilnimi avtomobili.

Rimski listi

o tragičnem dogodku v Beogradu

RIM, 21. Tukajšnji listi obširno komentirajo krvavi dogodek v jugoslovenski narodni skupščini. «Ta dogodek,» piše «Tribuna», «ni nikaka degeneracija parlamentarne borbe, marveč pravcati izraz plemenskega sovraštva n/ Srbi in Hrvati. Sedaj se še ne more reči, kakšen odmev bo imel ta dogodek po Hrvatski; umestno pa je, da ponovimo, kar smo že večkrat trdili glede nettunskih konvencij, namreč, da borba za njihovo ratifikacije ni nič drugega kot odmev spora med srbsko večino in hrvatsko opozicijo. Ta trditev odgovarja točno resnici.»

«Il Lavoro d'Italia» trdi v svojem komentarju, da je zgodovina nove Srbije polna takšnih krvavih žarov, zato se pač ni čuditi najnovejšemu dogodku. «Nočemo se slepiti z domnevo,» nadaljuje list, «da ima Italija v Jugoslaviji prijatelje in neprijatelje. Vse stranke in vsa plemena so nam nasprotna. Kar se tiče posledic, ki jih utegne imeti krvavi dogodek v skupščini, pa menimo, da ne bodo mogle biti katastrofalne. Gotovo pa je, da dogodek ne bo pripomogel k pomirjenju med Srbi in Hrvati.»

«Il Giornale d'Italia» piše: «Vnovič imamo tu spor med Srbi in Hrvati. Krvava seja skupščine zahteva, da posveti Evropa svojo pozornost notranjemu političnemu položaju Jugoslavije in njegovim krutim iznenadenjem.»

Stresemann okreval in bo odšel na dopust

BERLIN, 21. Zunanji minister Stresemann, ki je že skoro docela okreval, je bil danes v avdijenci pri državnem predsedniku maršalu Hindenburgu v avdijenci. Stresemann bo odpotoval v kako kopališče na daljši dopust.

General Nobile in tovariši za silo preskrbljeni

Poročilo admirala Sirianija on. Mussoliniju o uspešnem poletu majorja Maddalene

RIM, 21. Državni podtajnik za mornarico admiral Sirianni je bil sprejet v avdijenci pri on. Mussoliniju, kateremu je obširno poročal o poslednjem uspešnem poletu majorja Maddalene. Po njegovem poročilu je general Nobile javil ladji «Città di Milano», da so vse stvari, ki jih je spustil major Maddalena s svojega letala na njegovo taborišče, v najboljšem stanju, ker so bile skrbno pripravljene. General Nobile se je prisrčno zahvalil za živež, obleko in orožje. Javil je, da se je njegovih tovarišev polastila nepopisna radost, ko so zagledali rešilno letalo in uvideli, da so končno najdeni. Vsi, razen Ceccionija, ki se ne more še opirati na poškodovano nogo, so planili pokonci in od veselja začeli kriliti z rokami po zraku. Duševno razpoloženje ponesrečenih zrakoplovcev je bilo vedno dobro, sedaj pa je naravnost sijajno. Nobile je sporočil tudi navodila, kako naj se nadaljuje rešilna akcija. Ker letala ne morejo pristati na razorani ledeni poljani, je treba pri rešilni akciji uporabiti predvsem ladje in sani. V najkrajšem času je treba začeti iskati skupino, ki je ostala na ponesrečenem zrakoplovu, in skupino, ki jo vodi poročnik Mariano. Za ta raziskovanja so po njegovem mnenju najbolj pripravna velika letala, kakor «Dornier Wal» majorja Penzo, «S. 55» majorja Maddalene in švedsko letalo s tremi motorji «Uppland». Ostala štiri manjša letala, ki ne zmorejo daljših poletov, naj se uporabijo za iskanje Marianove skupine. V to svrho je posebno pripravno švedsko letalo, ki je opremljeno s smučmi, tako da lahko pristane na ledu.

Priprave za pomoč

ostalima dvema skupinama v polnem teku

RIM, 21. Glavno vprašanje nadaljnega delovanja rešilnih ekspedicij obstoja sedaj v smotreni razdelitvi splošnega delokroga na posamezne ekspedicije, tako da bo čimprej mogoče izvedeti, kakšna je usoda ostalih dveh skupin posadke zrakoplova «Italia». Na Svalbardskem otočju se nahajajo sedaj sledeča letala: dvoje italijanskih hidroplanov z veliko letalno avtonomijo; četvero švedskih letal, med katerimi veliki trimotornik «Uppland», dvoje hidroplanov, eno letalo s smučmi in dvoje norveških letal. Italijanski letali imata svoje oporišče v King's bayu. Švedska letala v Virgo bayu, kjer se nahaja ladja «Tanja». Larsen in Holm pa imata svoje oporišče pri «Braganzi».

Po povratku majorja Maddalene

v King's bay

KING'S BAY, 21. Maddalena je bil ob svojem povratku v King's bay sprejet z velikim navdušenjem. Romagna in prof. Nobile sta objela in poljubila vse soudeležence poleta in jim izrazila svoje zadoščenje nad uspehom. Koj nato je Romagna brezžično javil Nobileju, da je bilo v letalu pozabljenih še nekaj zavojev in da jih namerava poslati v kratkem z majorjem Penzom. Poleg tega je bil Nobile naprošen, da javi, česa še želi.

Medtem se pripravlja polet majorja Penza, ki bo odletel še tekom dneva skupno z Maddaleno v svrho nadaljnega raziskovanja ledenih poljan.

Kaj je Maddalena dostavil skupini generala Nobileja

RIM, 21. Zavoji, ki jih je Maddalena spustil z letala ponesrečencem, so vsebovali 300 kg najrazličnejših potrebščin, in sicer: obuvala, vreče, niti, orožje, z[illegible]jiv čoln, material za sestavo sani, živila, [illegible]avila, akumulatorje, cigarete, pečico s posebnim kurivom.

Maddalena je s svojo prisotnostjo vlil Nobilejevi skupini predvsem poguma in zaupanja v končno rešitev. Razen tega pa jih je dodobra pre[illegible]bel s vsakovrstnimi potrebščinami, tako,

da jim ne bo težko čakati na rešilno pomoč.

Verjetno je, da bo gen. Nobile zapustil doposlane mu sani in letalo, zato da se spravi na varno na otok Foyn.

RIM, 21. Državni podtajnik za aeronavtiko on. Balbo je danes ob 20. uri odpotoval v Marina di Pisa, kjer bo jutri zjutraj prisostvoval odhodu drugega letala «Dornier Wal», ki je namenjeno v King's bay.

Ledolomec «Maligin» obtičal med ledovjem

LONDON, 21. «Times» poroča iz Rige: Ledolomec «Maligin» je priplul do 77° severne širine, kakih 20 milj zapadno od otoka Hope, od koder ne more več nadaljevati svoje poti, ker so ledeniki preveč na gosto posejani. Ladja se je morala radi tega ustaviti in če bo vreme dovolilo, se bodo pričeli v prihodnjih dneh poleti z letalom, ki je na ladji.

Kar se tiče ledolomca «Krasina», je upati, da bo dospel še tekom dneva v Bergen, kjer si bo obnovil zalogo kuriva in nadaljeval nato svojo pot proti severu.

O Amundsenu in Guilbaudu

še vedno nikakih vesti

PARIZ, 21. Do danes opoldne ni došla še nobena vest o usodi Amundsena in Guilbauda, ki sta odletela pred nekaj dnevi iz Tromsöja proti Svalbardskim otokom. Pariška javnost se je pričela spričo tega vznemirjati.

«Journal» pojasnuje, da so bili natovorjeni na letalo «Latham 47» dva zložljiva čolna in dvoje sani. To pomeni, da se Amundsen ni nameraval ustaviti v King's bayu, marveč poleteti naravnost do Smythovega rta. Kraji okrog tega rta so Amundsenu dobro znani. V svoji knjigi, ki jo je izdal l. 1924., namreč pravi, da je okolica tega rta skoro vedno prosta ledu. Spričo tega je mogoče, da se je letalo ustavilo ob tem rtu. Tu je Amundsen, tako vsaj ugiba «Journal», pustil letalo pod varstvom spremljevalca Couvervilleja, sam pa se je z obema drugima spremljevalcema bržkone na saneh in z zložljivimi čolni odpravil proti severu, da najde generala Nobileja in njegove tovariše.

List meni, da bo Amundsenova ekspedicija, če je sploh dospela do Smythovega rta, prispela šele v nekaj dneh na svoj cilj, dasi je ta le kakih 40 km oddaljen od Smythovega rta.

Konferenca Malega sporazuma

bo danes zaključena

BUKAREŠT, 21. Današnja seja Male antante se je pričela ob 10.15 dopoldne. Na dnevnem redu so bila vprašanja splošnega značaja, o katerih so ministri obširno razpravljali. Diplomatični krogi mnogo govorijo o potrebi enotne in čvrste balkanske politike, ki naj bi privedla do konsolidacije razmer na Balkanu. Naglašali so tudi važnost vprašanj o grško-turških in turško-bolgarskih pogajanjih.

Grčija ima bajé namen, skleniti z Bolgarsko razsodiščno pogodbo, na podlagi katere naj bi se rešila vsa medsebojna sporna vprašanja. Diplomatični krogi pravijo, da bo v slučaju, da bi se ta pogajanja ugodno zaključila, nedvomno prišlo do balkanskega locarna.

Glede vprašanja o srednjeevropskem gospodarskem sistemu pravijo, da bo dr. Beneš stavil na konferenci zadeven predlog. Današnja seja konference se je zaključila ob 12.15.

RIM, 21. Po brzojavnih vesteh iz Bukarešta se bo konferenca Male antante zaključila jutri, ker se mora jugoslovenski zunanji minister Marinković radi poslednjih dogodkov v skupščini nemudoma vrniti v Beograd.

Titulescu, ki je potreben počitka, bo baje ostal v Bratianuovi vladi kot minister brez portfelja in je baje pooblaščen, da zastopa v inozemstvu Romunijo pri reševanju vseh romunskih političnih vprašanj.

Seja osrednjega medsindikalnega odbora

RIM, 21. Osrednji medsindikalni odbor se je sestal danes dopoldne pod predsedstvom on. Turatija in vzel v pretres poročilo, ki ga je bila sestavila fašistovska trgovska konfederacija glede vpeljanja stalne cene v vseh pokrajinah Italije.

Položaj na Grškem

Stavkovno gibanje pojema

ATENE, 21. Atenska agencija poroča, da so neresnične vse one vesti, ki so se razširile v inozemstvu glede upora grške mornarice z ozirom na stavko tovarniških delavcev.

Delna stavka v Solunu in v Kavali se nadaljuje, vendar je iz poslednjih poročil razvidno, da že pojema. V ostalih tovarnah se delo ni ustavilo, ker je neznatno število delavstva, ki je proglasilo stavko. Prometni uslužbenci se stavke niso udeležili.

Nadaljna poročila atenske agencije se glasijo, da pričakujejo voditelji delavstva za danes zvečer odgovor na njihove zahteve, vendar se že sedaj stavka lahko smatra za ponesrečeno.

Kellogg pripravlja novo noto

glede pogodbe proti vojni?

PARIZ, 21. «Daily Telegraph» poroča, da pripravlja Kellogg s sodelovanjem višjih uradnikov zunanjega ministrstva novo noto glede pogodbe proti vojni.

Nova vsebina načrta bo sestavljena po mnenju «Daily Telegrapha» v tem zmislu, da se bo ojačil prvi člen s svečanostnejšo izjavo velesil glede zavračanja vojne. Isti člen bi nadalje določal, da se ta izjava obnovi vsakih 5 let. Z druge strani bi pa bil iz tega novega načrta odstranjen oni člen, ki govori o pridržkih glede nekaterih držav. Izjemo bi tvorila le Francija, kateri bi bile pripoznane pogodbe s Poljsko in Čehoslovaško.

DNEVNE VESTI

Važen rok za upokojence

Društvo javnih nameščencev, odsek za upokojence, opozarja, da 25 avgusta 1923. zapade rok za vlaganje prošenj za dosego povišk ov, ki so bili dovoljeni s Kr. ukazom-zakonom št. 1431 iz leta 1926. v prid upokojencem.

Prošnje za te poviške, katere bi se vložile po zgoraj omenjenem roku, bi imele za posledico občutno zgubo za upokojenca, kajti čl. 5. imenovanega zakona določa, da imajo taki zamudniki pravico do poviška le od prvega pokojninskega obroka, ki zapade po vložitvi prošnje.

Podrobnejša pojasnila dobijo člani društva v društvenih prostorih, ul. S. Caterina 1/I ob uradnih urah.

OBREZOVANJE BRESKEV

Z dežele nam pišejo:

Ko je pred leti goriška kmetijska potovalna šola začela razširjevati saditev breskev v velikem obsegu, smo se z vso vnemo oprijeli tega dela, sledeč začetnim navodilom omenjene šole. Seveda pa zahteva vzgoja breskev tudi znanje — in tega mi kmetovalci še nismo vešči. Mislim, da bi bilo zelo potrebno, da bi nam bila kmetijska šola vedno ob strani in nam bi pomagala s poukom in nasveti dokler se ne priučimo popolnoma delu. Lansko leto smo imeli priliko videti bujno razraščen breskov nasad g. Štekarja v Cerovem. Tedaj so gospodje rekli, da bi morale biti breskve prej obrezane. (Bilo je menda v juliju). Zato — sledeč temu nauku — bi morali vsaj letos v pravem času poskrbeti za obrezavo. Zlasti, ker nam radi letošnje bujne rašče ugoden čas že skoraj uhaja.

Zato bi prosili, da bi nam dali priliko videti tudi letos in po možnosti čim prej, kako se obrezujejo breskve. To mnenje sem slišal od mnogih, zato sem se odločil, da napišem teh le par vrstic.

Briški kmet.

POZDRAVI IZSELJENCEV

Iz Ceute v Afriki pošiljajo sorodnikom, znancem in prijateljem najlepše pozdrave s poti v Ameriko podpisani izseljenci: Andrej Škapin (Rojan), Miroslav Peršič, Franc Belè (Sempas pri Gorici), Jordan Figel (Gorica), Viktor Umek in Štefan Godnič (Kostanjevica).

* * *

Najsrčnejše pozdrave pošiljajo slovenski izseljenci iz Amerike svojim sorodnikom in znancem v domovini: Ernesta Markič (Vrtojba), Maks Antončič, Pavla Antončič (Brestovica), Jos. Štolfa (Komen), Silvester Pahor (Vrtojba), Rozalija Komel (Gorica), Rudolf Vratnik (Orehovlje), Ludovika Meteljak, Vida Štolfa, Viktorija Kovačič in oba otroka, Širca Marija (Pliskovica), Alojz Abuk (Vrtojba), Jos. Hlača (Št. Tomaž), Ivan Kos, Ludvik Seražin (Griče), Franc Škapin (Vrabče), Markočič, Jos. Miljavic, Rudolf Urdih, Viktor Podobnik, Anton Kosmač, (Ledine - Idrija), Orel Danica, Renata Gafer, družina Munih, Maraž Ludovika (Vrtojba), Anton Kravanja, Henrik Kravanja, Marija Kravanja, Jos. Komac (Bovec), Ivan Šuler, Jos. Malar, Fr. Konič (Gorica), Rozalija Jarc (Št. Peter), Helena Gregorič (Volčja draga), Valentin Černe (Grgar), Felicita Pavlin (Ravnica), Marija Martinčič (Renče), Vinko Štanta (Miren), Milan Živec (Skopo), Ivan Žerjal (Boljunec), Anton Trobec, Alojz Terčon (Klanec na Krasu), Albert Klančič, Jos. Štanta, Fr. Černe, Marija Dreossi, Ernesta Pavlin, Damjan Pavlin, Jakob Turk (Miren), Jos. Maver, Edvin Maver, Ivan Štranj (Dolina pri Trstu), Pavla Antonič, Sergij Živec (Brestovica), Marija Matinič (Renče), Cibič Ljubljana, Rudolf Širca, Natalija Kante (Vel. Dol), Anica Kompare (Ajdovščina), Henrik Slejko (Nabrežina), Jožef Bezin (Križ), Anton Jakončič (Kozana), Jožef Berginc (Žaga), Anton Prezel (Koritnica), Karolina Mavrič (Vipolže), Ferdinand Fon, Miha Klavora, Ivan Komac, Ivan Šuler, Henrik Kravanja in žena (Bovec), Jos. Komar, Mihael Podbršček (Cerovo - Dol), Andrej Bratkovič, Franc Lukežič, Ernesta Pavlin in Brigita Mazljak (Renče).

Iz tržaškega življenja

«Iznajdba», ki se ni obnesla.

Da ni bil brezposeln in v hudih denarnih stiskah, bi 30-letni Ivan Benvenuti gotovo ne bil iztuhtal, kako je mogoče priti v kino brez denarja in poleg tega še zaslužiti kako lirico. Pa ker sila kola lomi, je Benvenuti tuhtal in tuhtal, dokler ni rešil zamotanega vprašanja. Namesto da bi se zvečer izprehajal po nabrežju ali na kak drug način zapravljal dragoceni čas, se je sukal okoli kinematografov ter pobiral vstopne listke, ki so jih ljudje po predstavi metali stran. Na ta način si je s časom preskrbel celo zbirko rabljenih listkov, ki so predstavljali zanj gotovo vrednost. Sklenil je namreč, da jih tako predela in popravi, da bi izgledali kakor novi.

Najbolj pripravni za takšno «obnovitev» so se mu zdeli listki kinematografa «Excelsior» v ulici XX. Settembre. In res se mu je posrečilo tako dobro predelati star listek, da si je z njim odprl pot v kino. Ker pa ima vsak listek svojo številko, ki se vsak dan menja, je moral Benvenuti poskrbeti, da se te številke ujemajo s številkami njegovih listkov. Tudi to se mu je posrečilo; vsak večer se je namreč informiral o številki listkov pri blagajni in tako je preračunal, kakšna bo številka naslednji dan. Seveda tega ni mogel natančno preračunati in ravno ta nedostatek je zakrivil, da se njegova «iznajdba» na obnesla. Ker je Benvenuti izdelal več listkov kot jih je rabil za[illegible] jih je tudi prodajal, seveda po znižani ceni. Tako se je zgodilo, da je neki večer uslužbenec kinematografa «Excelsior» ustavil nekega fantalina, ki je hotel v kino z listkom, katerega serija se ni ujemala s serijo listkov, ki so se razprodajali pri blagajni. Razen tega je bil listek sestavljen iz dveh kosov, ki sta bila skrbno prilepljena skupaj, tako na prvi hip tega ni bilo opaziti. Fantič je moral seveda povedati, kje je dobil listek in na podlagi njegovih izpovedb je policija kmalu izsledila Benvenutija, ki se je moral proti svoji volji nastaniti v velikem državnem hotelu v ulici Coroneo, kjer bo imel dovolj časa za tuhtanje kakega novega izuma.

Tržaško sodišče

Ukradel je vrečico, ne da bi vedel, kaj je v njej

Peter Appolonio, star 30 let, stanujoč v Kopru, se je včeraj zagovarjal pred tržaškimi sodniki radi tatvine.

Delavec Atilij Tomat je namreč dne 6. t. m. nosil s seboj vrečico, v kateri je bilo 800 lir drobiža. Sedel je med potjo na voz Josipa Licena. Opazil pa je, da nekdo strogo pazi nanj in da sledi vozu. Zato je Tomat skril vrečico pod neki zaboj. Neznanec je še nekaj časa sledil vozu in naposled izginil. Tomat se je oddahnil, a prerano, kajti kmalu je ugotovil, da je z neznancem izginila tudi vrečica. Za srečo je Tomat opazil v katero smer je ptiček izginil in začela sta ga z Licenom zasledovati. Kmalu sta ga dohitela, a ni imel več pri sebi vrečice. Po dolgem oklevanju je priznal, da je vrečo vrgel v grmovje ob cesti. Tomat je vrečo zopet našel — ptiček pa je moral v zapor.

Apollonio pravi, da ga je beda prisilila k zločinu. Ni vedel, kaj je v vrečici; mislil je, da so v njej jestvine.

Oškodovanec in kočijaž izpovesta kakor smo opisali zgoraj.

Branil je odvetnik Kezich.

Sodni dvor je obsodil Apollonija na 7 mesecev poostrene ječe.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

še o pevcih, ki so se morali zagovarjati pred goriškim sodiščem radi pesmi «Oj, Slovani»

Včeraj smo poročali o odgodeni razpravi proti pevcem, ki so obtoženi, da so peli lansko leto v Črničah pesem «Oj, Slovani, kje so naše meje?» Pomotoma smo poročali, da so povci iz Oseka. Po večini so iz Ozeljana. In sicer so sedeli na zatožni klopi sledeči: Vencelj Špacapan, Štefanija Špacapan Jožefa Špacapan, Pavla Tribušon, Friderik Brankovič, Miha Drašček, Ivan Leban, Jožef Remec in Pavla Špacapan.

Dvojna ločena dovoljenja za trgovce, ki prodajajo blago tudi na prostem

Trgovska konfederacija sporoča, da je ministrstvo nacionalnega gospodarstva določilo, da si morajo oni trgovci, ki prodajajo svoje blago razen v stalnih trgovinah tudi na prostem v lopah, ali pa od trgovine ločenih prostorih, nabaviti dvojno dovoljenje in torej plačati tudi dvojno, trgovinski panogi odgovarjajočo kavcijo, in sicer za dovoljenje za stalno trgovino in dovoljenje za potujoče trgovanje. Edino v onem slučaju, kjer se trgovanje na prostem vrši tik poslopja stalne trgovine, je potrebno le eno dovoljenje.

O nesrečah in tatvinah

— Blizu Dolenj v Brdih so orožniki ustavili sredi ceste nekega Jožefa Angelinija, starega 63 let iz Gagliana pri Čedadu, in zahtevali od njega, naj se legitimira. Temu se je pa najbrže za malo zdelo in začel se je z orožniki prepirati, jih psovati itd. Vsaj tako pravijo orožniki, ki so upornega Angelinija aretirali in naznanili sodnijski oblasti.

— V Svetem Lovrencu pri Neblem v Brdih so neznani tatovi odnesli iz hiše nekega Franca Kočjančiča za 800 lir raznih oblek, svinjine in podobnih dobrot.

— Pri delu v rajbelskem rudniku pa se je včeraj ponesrečil rudar Ivan Marka, star 24 let. Posul se je namreč nanj voziček, poln rude. Pri tem si je rudar zlomil desno ramo in zadobil še več poškodb po vsem telesu. Prepeljan je bil z avtom Zelenega križa v goriško bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti 60 dni.

Izpred sodišča

Vtihotapljen tobak so našli pri njem.

Pri neki preiskavi v hiši Izidorja Kledeta iz Kojskega so finančni stražniki našli 620 gramov inozemskega tobaka. Klede je bil radi tega naznanjen sodnijski oblasti. V sredo ga je sodišče obsodilo v kontumaciji na 355 lir globe.

«Bolj kot jaz je bil kotel star»

Sedemdesetletni Jožef Jejčič iz Erzelja na Vipavskem, sedaj stanujoč v Gočah, je sedel v sredo na zatožni klopi pred goriškimi sodniki. Pravcati tip starega kmeta iz Severne Vipavske doline. Belolas, malo ukrivljen, godrnjav in sam v vase zaverovan. Tožili so ga, da je v letu med 1926. in 1927. zlomil pečat pri kotlu za žganjekuho in tega ni naznanil oblastvom.

«Ali ste res to storil?»

«Neč, neč, neč. Prav neč. To ni ničto neč rojs. Jaz nisem neč, neč!» To so bile edine besede, ki jih je govoril pred sodniki.

Pa še to. Ko ga je predsednik vprašal, kako star je bil kotel, je odgovoril «Star? kaj pa ko star, še bolj kot jaz!»

Bivši župan Maks Vidrih iz Goč, ki je takrat županil v svoji vasi, pravi, da so takrat dobili od finance nalog, da vse kotle vzidajo, ali jih pa uničijo. In Jejčič ga je na ta način uničil.

Brani odv. Tonkli.

Sodišče oprosti obtoženca prve obtožbe radi pomanjkanja dokazov, obsodi pa obtoženca, ker ni naznanil oblastvu, da je kotel uničen, na 100 lir pogojne kazni.

Obtožen, da je dal napačne informacije orožnikom.

Konrad Bratina, občinski tajnik — in kot sam večkrat omeni sodnikom, bivši karabinijer — iz Dol Otlice je v sredo dopoldne sedel na zatožni klopi, ker je bil obtožen, da je orožnikom, ko so prišli k njemu v urad po informacije glede že večkrat kaznovanega ubežnika Ivana Krapeža, dal napačna navodila, češ da naj ne iščejo Krapeža, ker se nahaja v Avstriji. Kakor se je pa dognalo, je bil Krapež doma.

Bratino obtožujejo tudi, da je nekoč izročil Krapežu 50 lir, katere pa mu je ta — kot pripoveduje obtoženec, le nekoč posodil.

Obtoženec trdi, da je nedolžen. On je orožnikom dajal vedno in rad pravilne informacije in je takrat celo navedel številke hiš v vasi, v katere Krapež večkrat zahaja, kadar se mudi v domačem kraju. Glede 50 lir pa je bilo tako. On se je nekoč nahajal v stiski in priskočil mu je na pomoč Krapež, katerega je on takrat prvič videl.

Orožniški brigadir Jožef Cescone vztraja pri obtožbi in trdi, da je obtoženec resnično skušal speljati orožnike na led. Mora pa priznati na protest obtoženca, da njega ni bilo še na Otlici, ko se je to zgodilo, pač pa je bil njegov prednik, ki pa ni bil klican k razpravi. Zaslišana sta še Viktorija Velikonja, Krapeževa sorodnica, in občinski sluga Alojz Vidmar, ki izpovesta v korist Bratine.

Veliko novega pa pove priča August Vidic — tudi bivši karabiner. Ta razloži sodnikom vso zadevo in izjavi, da je brigadir naznanil Bratino le iz maščevalnosti in vso obtožbo lepo iz trte izvil. Nekoč da je on — kot bivši karabiner prijatelj z vsemi orožniki v pogovoru z brigadirjem slišal tega govoriti: «Tale Bratina, ki je bil prej navaden karabiner, se sedaj tako drži in ponaša, ker je prilezel do tajnika! Toda preden bom šel proč, mu jo bom skuhal!» In res je začel od takrat Bratino preganjati. Neko nedeljo zvečer so sedeli v gostilni; kar je prišel brigadir in jih vse zapisal. Priča se je začel protiviti proti temu, toda brigadir jim je vsem naložil kontravenc[illegible] radi pijanosti. Nekoč sta šla iz Ajdovščine proti Ot[illegible] z Bratino. Kar poči v bližini strel. «Najbrže bodo orožniki!» je rekel Bratina. «In že so bili tisti trenotek orožniki z brigadirjem pri nas. «Vi ste streljali, nihče drugi kot vi!» so začeli in nas peljali v vojašnico. Tam so nas preiskali, pa niso nič našli. Tedaj mi je brigadir rekel: «Vedno, kjer se kaj zgodi, sta že vidva zraven.» Od takrat sem rekel Bratini: «Pazi se, orožniki te hočejo spraviti proč!»

Predsednik: «Ali je res tako, brigadir!»

Brigadir smehljaje:

«Nič ni res, gospod predsednik, tega le so spodili od orožnikov proč in tudi iz kašice.»

Vidič: «V miliči še nikdar nisem bil ne!»

«Zakaj so vas pa spodili od orožnikov?»

«Eh, radi malenkosti, radi par cigaret! kontrabant na železnici!»

Odvetnik predlaga neko pričo, ki naj bi bil neki orožnik, že odpuščen.

Ker smatra sodišče to pričo za važno, odgodi pravdo za nedoločen čas in ukaže tudi, da mora pri prihodnji razpravi pričati tudi brigadirjev prednik na Dol Otlici.

MALI OGLASI

SREČO pove avtorizirani grafolog. Via Pietà 12, vrata 6. 688

PRODAJALKA vešča v trgovini mešanega blaga, z znanjem slovenskega in italijanskega jezika, išče službe. Pojasnila daje Ivan Frelich Veliko polje Št. Vid pri Vipavi.

PEKARNA, dobro vpeljana na prometnem kraju, se proda. Naslov pri tržaškem upravništvu. 676

BABICA, avtorizirana, sprejema nosečе. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 322

Biser čistil

PODLISTEK

V. J. KRIŽANOVSKA:

Pajčevina (111)

Roman v štirih delih
Iz ruščine prevedel L. V.

— Ne, ne. Prosim te, pridi vsaj pozneje, — je rekla baronesa. — Ne maram užaliti Zigfrida ne Egona, zato ju pridržim k čaju. Prosim te, dragi Ludolf, zatajuj se in ne kvari, vsaj na zunaj dobrih odnošajev.

— Bom videl, — je zamrmral baron in izginil za vrati.

Grofova bojazen, da se bo žena hladno vedla napram teti, se ni uresničila. Milica se je vedla neprisiljeno in prijazno, govorila je živahno in razumno, da so se baronesini predsodki omajali. Toda Vilma je bila ledeno ravnodušna in grof je nevoljno opazil posmehljivi ženin pogled, s katerim je ošinila naduto obličje njegove sestrične. Pripravljal se je že na odhod, ko ju je baronesa povabila na čaj, a Milica se je, na njegovo veliko začudenje, rada odzvala vabilu.

Nihče ni zapazil, ko je stopil v sosedno sobo, v kateri je bilo že mračno, Ludolf, ki je s pozornim, mrzličnim pogledom opazoval izza omare Milico. Proučeval je vsako grofičino kretnjo, ki si je v tem trenotku snemala pred ogledalom klobuk, in njene dražestno pridvignjene roke so jasno začrtavale njeno vitko, elegantno postavo.

Ko je Milica sedla zopet na svoje mesto in je sluga prinesel v sobo prižgano svetilko, je Ludolf stopil v jedilnico.

Dolga, suha baronova postava, njegovo shujšano obličje z orlovskim nosom in naduti, zaničljivi izraz so napravili na Milico skrajno neprijeten vtis; no, podala mu je roko s prijaznim nasmehom ko so ji ga predstavili Ludolf se je komaj dotaknil njene roke, se rahlo poklonil in rekel s svečanim glasom:

— Dobrodošli, grofica, v naši družini. Častitam vam, ker vi ste prva ženska iz subgermanskega plemena, ki nosi ime Berenklau.

Miličine oči so se jezno zabliskale, grof pa je zardel.

— Ne vem, kako ti je prišlo v glavo žaliti mojo ženo pri prvem srečanju.

— Kaj je v tem žaljivega? Ali je resnica žaljiva? Posebno v tem slučaju, ko brez drugega priznavam, da je grofica krasna predstavnica svojega naroda, da je tvoja izbira, če ne opravičljiva, pa vsaj docela razumljiva, je odgovoril baron.

Grof je močno zardel in njegov odločni odgovor bi bil brez dvoma izzval prepir, toda v tem hipu je Miličin odkritosrčni smeh preprečil spopad.

— Umiri se, Egon! Baron ima popolnoma prav, da resnica na more nikomar užaliti: no, treba je še dokazati, da je to resnica. V danem primeru pa jaz to zanikujem.

— Vi dvomite, da je to, kar sem rekel, nesporna resnica? Vi ste vendar predrzni, grofica, — je pripomnil Ludolf in zaničljivo pogledal Milico.

— Predrzna, ker želim dokaze za vaše trditve, predno jim verjamem? Ali pa morda sploh ne priznavate, da utegne biti kdo nasprotnega mnenja?

Baron je bil v zadregi, a njegove temne oči so mrzlično in nemirno pogledale lokavo smehljajoče se obličje njegove sobesednice. Toda po kratkem kolebanju je tehtno izpregovoril:

— Nikakor vam ne branim ugovarjati, kolikor vam je drago, toda opozarjam vas, da je to brezuspešen trud, ker to, kar jaz trdim, je nesporna, po znanstvu dokazana resnica, ki sem jo za tako spoznal, in s tem je vprašanje docela rešeno.

— Torej vi ste nezmotljivi baron?